

บทที่ 8

การทำหน้าที่กัลยาณมิตร

เชิงปฏิบัติการ

เนื้อหาบทที่ 8

การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการ

- 8.1 วิธีการเชิงปฏิบัติการ เพื่อการเป็นกัลยาณมิตรต้นแบบ
- 8.2 กรณีศึกษาที่ 1 การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการของแพทย์หญิงท่านหนึ่ง
- 8.3 กรณีศึกษาที่ 2 ตัวอย่างการทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการของนายทหาร
- 8.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตนเองเพื่อทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการ

1. การทำหน้าที่กัลยาณมิตร เพื่อสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคมนั้น ผู้ที่ทำหน้าที่ต้องปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบ ด้วยการฝึกฝนตนเองให้รู้จักการทำงานเป็นทีม หมั่นศึกษาหาความรู้ ฟังธรรม ที่เกี่ยวกับหน้าที่กัลยาณมิตร และการหมั่นติดตามให้กำลังใจทั้งคนเก่าและคนใหม่เสมอ
2. ผู้ทำหน้าที่กัลยาณมิตร จะต้องหมั่นฝึกฝนการทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้กับตนเองและผู้อื่น เช่น จากเรื่องของแพทย์หญิง และนายทหาร ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงที่จะสามารถนำมาประยุกต์ และใช้ในการสร้างทีมและให้กำลังใจตนเอง
3. การทำหน้าที่กัลยาณมิตรที่ถูกต้อง จะต้องเริ่มจากตัวเองก่อน โดยศึกษาเพื่อการปรับปรุงตนเอง เช่น มีจุดเด่นจุดด้อย ข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อจะมาปรับปรุงทั้งความคิด อารมณ์ ทักษะความรู้ความสามารถ การปฏิบัติต่อคนอื่น เช่น การรู้จักให้เกียรติคนอื่น เป็นต้น อันจะทำให้เกิดการพัฒนาดตนเองให้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เรียนรู้การทำหน้าที่กัลยาณมิตร จากตัวอย่างจริงของการทำหน้าที่กัลยาณมิตรในเชิงปฏิบัติ
2. เพื่อทราบลักษณะการทำหน้าที่กัลยาณมิตรของแต่ละบุคคล และสามารถนำเอาข้อคิดจากเรื่องราวนำไปเป็นกรณีศึกษาต่อไป
3. เพื่อเป็นข้อแนะนำการพัฒนาดตนเองในการทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการ

บทที่ 8

การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการ

การทำหน้าที่กัลยาณมิตร ไม่ใช่เพียงการเรียนรู้จากตำรา ไม่ใช่ว่าจะทำได้เฉพาะเป็นบุคคล มีฐานะหรือการศึกษาระดับสูง แต่เป็นการเรียนรู้ด้วยจิตใจที่มีความปรารถนาดี แล้วปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึกที่มีมโนปณิธาน ด้วยความปรารถนาให้ชาวโลกมีความสุขที่แท้จริง โดยไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน มีความบริสุทธิ์ใจ เพื่อให้ชาวโลกมีความสุขตลอดไป ดังนั้น กัลยาณมิตรคือผู้ให้แสงสว่างแก่ชาวโลก เป็นผู้นำพาชาวโลกให้พบกับสันติสุขที่แท้จริง แต่ในการที่เราจะทำหน้าที่สร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นแก่โลกอย่างแท้จริงนั้น เราจะต้องสร้างคนดีให้เกิดขึ้นจำนวนมากในสังคม โดยเริ่มต้นจากตัวเราต้องเป็นต้นแบบ แล้วทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรให้กับทุกคน

8.1 วิธีการเชิงปฏิบัติการเพื่อการเป็นกัลยาณมิตรต้นแบบ

กัลยาณมิตรที่จะเป็นผู้นำพาชาวโลกให้พบกับสันติสุขที่แท้จริงนั้น จำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบแก่ชาวโลก โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

1. ทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรแก่คนอื่น ทั้งคนเก่าและคนใหม่ๆ ทุกวัน
2. ฝึกฝนตนเองด้วยการสร้างบุญบารมีให้เต็มที่ เช่น
 - ทำทานอย่างสม่ำเสมอ
 - รักษาศีลอย่างน้อย ศีล 5 หรือศีล 8 เป็นประจำ
 - นั่งสมาธิ อธิษฐานจิต อย่างสม่ำเสมอทุกวัน
3. คอยติดตามดูแลกลุ่มบุคคลที่เราไปเป็นกัลยาณมิตรให้อย่างสม่ำเสมอ
4. ฟังโอวาทของครูบาอาจารย์ที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่กัลยาณมิตร เป็นประจำทุกวัน
5. อ่านหนังสือธรรมะ และหนังสือที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่กัลยาณมิตรทุกวัน
6. เข้าร่วมกิจกรรม ร่วมงานบุญอย่างสม่ำเสมอ
7. ฝึกฝนตนเองเพื่อการสร้างบุญบารมีอย่างเป็นหมู่เป็นคณะ

จากหลักปฏิบัติทั้ง 7 ข้อดังกล่าว ถือเป็นหลักปฏิบัติพื้นฐาน ที่ผู้จะทำหน้าที่กัลยาณมิตรจะพึงยึดถือเป็นหลักปฏิบัติจนเกิดความคุ้นเคย และสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่างของการทำหน้าที่กัลยาณมิตรของบุคคลดังต่อไปนี้

8.2 กรณีศึกษาที่ 1 การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการของแพทย์หญิงท่านหนึ่ง

เรื่องราวต่อไปนี้ เป็นเรื่องประวัติการทำหน้าที่กัลยาณมิตรของแพทย์หญิงท่านหนึ่ง ซึ่งท่านได้เข้าปฏิบัติธรรม ณ วัดพระธรรมกาย ได้ฟังธรรมและปฏิบัติธรรมโดยพระราชภาวนาวิสุทธิ (หลวงพ่อมมชโย) และคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกายเป็นครูอาจารย์ แต่ในที่นี้ของสงวนนามท่านไว้ เพราะวัตถุประสงค์ของเรื่องราวที่จะนำเสนอต่อไปนี้ นั้น มุ่งจะแสดงให้เห็นวิธีการทำหน้าที่กัลยาณมิตรของท่านเป็นประเด็นสำคัญ อนึ่ง เรื่องราวต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีศึกษาที่อาจจะกล่าวถึงบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวกับวัดพระธรรมกาย ทั้งนี้ ผู้ศึกษาจะต้องทำความเข้าใจและควรที่จะแยกแยะบุคคล ตลอดจนสถานที่ จนสามารถนำไปประยุกต์ในการปฏิบัติได้ทั้งในวัดหรือสถาบันอื่นๆ เช่น วัดในท้องถิ่น หรือโรงเรียนที่ตนจะไปทำหน้าที่กัลยาณมิตรได้

ก. ความเป็นมาก่อนมาทำหน้าที่กัลยาณมิตร

คุณหมอเข้าวัดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2527 โดยมีกัลยาณมิตร ในการมาวัดครั้งแรกนั้นได้ไปกราบพระเดชพระคุณหลวงพ่อกุญแจและคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง คุณหมอชอบในความสะดวกของวัด และประทับใจในศีลอาจารย์วัดและอริยาถัยคุณยาย แต่หลังจากนั้นก็ขาดช่วงไปไม่ได้มาวัดจนกระทั่ง พ.ศ. 2534 จึงได้มาวัดอีกครั้ง และมาวัดจนกระทั่งปัจจุบัน

ข. แรงบันดาลใจในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร

หลังจากที่ได้ฟังธรรมจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อกุญแจ ได้สัมผัสพระอาจารย์ ตลอดจนการมารู้จักกับน้องๆ ที่ดูแล ทำให้เข้าใจธรรมะและรู้ว่า เราไม่ใช่เกิดมาเพื่อทำมาหากินอย่างเดียว แต่เราเกิดมา สร้างบารมี ซึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อบอกว่า ในการสร้างบารมีนั้นต้องทำเป็นหมู่คณะ เราจะดีคนเดียวไม่ได้ เพราะถ้าสิ่งแวดล้อมรอบตัวเราไม่ดี เราจะไม่สามารถมีชีวิตที่ปกติสุขในสังคมได้ ยิ่งมีอาชีพเป็นหมอจึงเห็นคนไข้ เห็นความทุกข์ของคนไข้ จึงอยากจะใช้หน้าที่การงานให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ค. วิธีการในการทำหน้าที่

ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตรนั้น แพทย์หญิงท่านนี้ได้กล่าวว่า ต้องเริ่มต้นที่ตัวเราต้องมีความจริงใจ มีความปรารถนาดีต่อเขาก่อน แล้วสังเกตแต่ละคนว่าเขาพร้อมที่จะฟังสิ่งที่เราจะพูดไหม ช่วงเวลาไหนที่ควร

พูดเรื่องธรรมะ หรือพิจารณาว่าควรจะทำแต่เพียงธรรมะ หรือว่าชวนสร้างบุญบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป แต่ถึงแม้จะมีความบริสุทธิ์ใจก็ตามจะต้องใจเย็น ทำหน้าที่กัลยาณมิตรอย่างสม่ำเสมอ หมั่นโทรศัพท์ไปให้คำแนะนำและข้อคิด เพื่อให้เกิดความมั่นใจและกำลังใจในการดำเนินชีวิต โดยในการทำหน้าที่นั้นเราจะต้องเริ่มต้นที่ใจว่า ต้องมีความเมตตากับทุกคน แล้วเราจะมีใจที่จะไปทำหน้าที่กัลยาณมิตร

ง. การวางตัวขณะทำหน้าที่

แพทย์หญิงท่านนี้ได้เล่าถึงการวางตัวในการทำหน้าที่กัลยาณมิตรว่า ต้องสังเกตสิ่งรอบตัว และกระแสนตอบรับว่ามีความพร้อมแค่ไหน ต้องรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา ปฏิบัติตัวเราให้น่าเชื่อถือ จนเป็นที่ยอมรับ หมั่นตรวจสอบตนเองว่าเราเป็นแบบอย่างของเขาได้ไหม เพราะเขาจะดูว่าเราเข้าวัดแล้วนิสัยเป็นอย่างไร น่าคบไหม ดังนั้นเราต้องพยายามปรับปรุงตัวให้ดีที่สุด แม้จะมีผู้ที่มือคดต่อเรา เราก็ก้มกราบ ต้องให้อภัย แล้วเขาจะเข้าใจขึ้น จนกระทั่งเขายอมรับและยอมปฏิบัติตามความปรารถนาดีที่เราแนะนำ

จ. สู่การสร้างบารมีเป็นหมู่คณะ

กลุ่มเริ่มต้นจากประมาณ 6 คน แล้วค่อยๆ โตขึ้น ปัจจุบันมีสมาชิก 100 กว่าคน ซึ่งมีทั้งสมาชิกเก่าและที่เข้ามาใหม่ แต่ละคนมีอัธยาศัยคล้ายๆ กัน เป็นกลุ่มที่เข้ามาหากันด้วยความผูกพันทางใจ ความรัก บุญปรารถนาดีต่อกัน

“เหมือนเรามีความรู้สึก เราจะมารวมเป็นหมู่คณะ ชอบอะไรที่เหมือนๆ กัน ความคิดคล้ายๆ กัน คือ ไม่มีความคิดที่จะแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันว่า จะต้องอยากได้หน้า อยากได้ความดี อยากได้ความรัก คือ เราทำความดีเพราะว่าเราอยากได้บุญ”

โดยการรวมกลุ่มเริ่มจากหมอ จากหมอมือหมู่คณะที่เข้มแข็ง รักบุญเป็นคนเข้าใจบุญ มีความกระตือรือร้นที่จะขยายกลุ่ม ทุกคนจึงช่วยกัน ต่างคนต่างขยายรอบตัว ทำให้วงกว้างออกไป

ฉ. ข้อแนะนำในการทำงานเป็นหมู่คณะ

ทุกคนต้องมีความจริงใจต่อกัน ไม่มีผลประโยชน์ เราจะได้บุญไปพร้อมๆ กัน เมื่อมีปัญหาหรือมีความข้องใจ รู้สึกไม่สบายใจขึ้นในกลุ่ม ต้องคุยกันบ่อยๆ โดยโทรศัพท์คุยกัน มาพบกัน นัดทำงานร่วมกัน และปฏิบัติธรรมบ่อยๆ ซึ่งจากการสังเกต เมื่อปฏิบัติธรรมร่วมกัน ช่วงนั้นใจจะผ่องใส มีความสุข ทุกคนอยากทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้ยิ่งขึ้น เข้าใจเรื่องบุญมากขึ้น ดังนั้นต้องปฏิบัติธรรมรวมกันระยะยาวประมาณครั้งละ 10 วัน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

ข. กำลังใจในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร

กำลังใจเกิดจากคำแนะนำของพระอาจารย์ ที่ท่านบอกว่า เวลาทำหน้าที่ กัลยาณมิตร ให้ทำอย่างเด็กชายพวงมาลัยที่ตั้งใจจะขายพวงมาลัย พอไฟแดงขึ้นเรามีหน้าที่ขาย ขายได้ไม่ได้ไม่ใช่หน้าที่ ไฟแดงขึ้นใหม่ออกไปขายใหม่ เช่นกันเราก็ต้องมีความปรารถนาดีที่จะเผยแผ่ธรรมให้เขา ชวนเขาทำความดีเขาก็ได้บุญ แม้จะรับได้แค่ไหน เราต้องทำใจเฉยๆ แล้วเราจะมีความสุข ได้บุญแล้ว เขาทำหรือไม่ทำ ทุกครั้งที่เราชวนก็ได้บุญแล้ว เราจะไม่หงุดหงิด ไม่ผิดหวัง เราจะมีกำลังใจจะไม่ท้อแท้ท้อถอย

8.3 กรณีศึกษาที่ 2 ตัวอย่างการทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการของนายทหาร

ผู้จะทำหน้าที่กัลยาณมิตรสามารถทำได้ทุกสาขาอาชีพ ดังเช่น มีตัวอย่างกัลยาณมิตรอีกท่านหนึ่ง ซึ่งมีประสบการณ์ชีวิตทั้งทางโลกทางธรรม มีหน้าที่การงานรับผิดชอบในฐานะของนายทหาร ท่านได้มาศึกษาธรรมและปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิ จนเป็นเหตุให้รู้เข้าใจธรรมะเพิ่มขึ้น จนเกิดความคิดเปรียบเทียบว่าการทำศึกสงครามนั้นไม่ใช่วิธีนำมาเพื่อสันติสุข แต่การปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิ จะมีความสงบความสุขที่แท้จริงในชีวิต ความสันติสุขก็บังเกิดขึ้นแก่ชาวโลก จึงได้นำธรรมะเข้าไปในกองทัพด้วยจิตที่ปรารถนาดีกับทุกๆ คน เพื่อให้ชีวิตทุกคนพบความสุขที่แท้จริง

ก. ความเป็นมาของการเข้าวัด

ผมเข้าวัดครั้งแรกในสมัยที่เป็นนักเรียนนายร้อยในปีพุทธศักราช 2529 ตอนนั้นมีกลุ่มเพื่อนชมรมพุทธศาสตร์โรงเรียนนายร้อยจัดกิจกรรมไปวัด ก็ได้ตามเข้าวัดกับหมู่คณะ ช่วงนั้นเข้ามาแค่ร่วมกิจกรรม แต่ที่มาเรียนรู้เรื่องการปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง ตอนที่ผมพี่ท่านหนึ่งได้ไปเป็นกัลยาณมิตรให้ ซึ่งได้ทำหน้าที่ตามเข้าวัด และสาเหตุของการมาวัดอย่างต่อเนื่องประการหนึ่งคือ มีความชอบใจคำสอนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดุตติยโว เรื่องของมงคลชีวิต 38 ประการ และคอยจะติดตามฟังมาเรื่อยๆ อยู่เสมอ

ข. จุดเปลี่ยนที่ในการสร้างบุญบารมี

ผมได้ไปปฏิบัติธรรมที่ปากช่อง นครราชสีมาในช่วงสงกรานต์ ซึ่งเป็นการปฏิบัติธรรมที่ต่อเนื่องหลายวัน มีผลการปฏิบัติธรรมที่ดีในครั้งนั้น เป็นเหตุให้ติดตามฟังคำสอนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดุตติยโวทุกวันอาทิตย์ที่วัดด้วย จึงเข้าใจว่าธรรมที่หลวงพ่อดุตติยโวท่านสอนนั้นเป็นเรื่องจริง

ค. ข้อคิดจากการปฏิบัติธรรม

อาชีพของทหารตั้งแต่เป็นนักเรียนเตรียมทหาร มารับราชการ ปฏิบัติหน้าที่บังคับบัญชาทหารมาต่างๆ ทำการฝึกการยุทธ์ต่างๆ อาจจะเป็นวิชาที่ให้โลกนี้มีสันติสุข แต่เป็นสันติที่ได้จากการที่เราต้อง

เช่นฆ่ากันก่อน แต่ไม่ได้ทำให้โลกนี้มีความสุขที่แท้จริง

แต่การเรียนรู้ศึกษาธรรมะและปฏิบัติธรรม ทำให้ได้รู้ว่า โลกนี้จะสันติสุขได้ก็ด้วยวิธีสันติเท่านั้น เป็นการศึกษาเพื่อให้เกิดสันติสุขในโลกอย่างแท้จริง ไม่ต้องไปประหัตประหารกัน มีแต่การให้สิ่งที่ดีสิ่งที่ เป็นธรรมะแก่กันและกันเท่านั้นที่จะทำให้เกิดสันติสุข สมดังคำที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า

“สพพทานํ ธมมทานํ ชินาติ”¹ การให้ธรรมทานย่อมชนะการให้ทั้งปวง

จ. ผู้เป็นต้นบุญต้นแบบและกำลังใจ

พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญ (หลวงพ่อดมฺมชโย) ท่านได้ทำงานเพื่อพระพุทธศาสนา เพื่อช่วยเหลือ แบ่งปันและแก้ไขปัญหาให้กับผู้คนมากมาย ท่านได้ทำหน้าที่ยอดกัลยาณมิตรอย่างยอดเยี่ยม ยากที่ใคร จะทำได้เสมอเหมือน ท่านจะคอยอบรมสั่งสอนธรรมให้แก่พวกเรา อย่างไม่เห็นแก่ความลำบากเหน็ดเหนื่อย ท่านสอนพวกเราในโรงเรียนอนุบาลฝันในฝันวิทยา ท่านสอนทุกวัน ซึ่งเป็นงานที่หนักมากๆ ยากที่ใครจะ ทำกันได้

พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญท่านทำงาน 24 ชั่วโมง เรายังทำได้ไม่เท่าท่าน ถ้าเราหมดกำลังใจ ให้หลับตาแล้วก็นึกถึงท่าน เราจะไม่มีคำว่าหมดกำลังใจ สำหรับผมจะมีรูปหลวงปู่วัดปากน้ำ หลวงพ่อดมฺมชโย หลวงพ่อทวดตี่ชีโว และคุณยายอาจารย์ วัชรลลิกนิกถึง เช่น ที่บ้าน ที่ทำงาน ในรถยนต์ คือจะไป ที่ไหนเราก็จะเห็นหลวงพ่อบุญ เห็นครูบาอาจารย์ตลอดเวลา ทำให้เราเกิดกำลังใจ มีต้นบุญต้นแบบในการ สร้างบารมี ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร

จ. หลักในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร

นายทหารท่านนี้ได้ให้หลักในการทำหน้าที่กัลยาณมิตรว่า เราต้องมีความปรารถนาดี ปรารถนา เดียวกับหลวงพ่อบุญ คือ ท่านปรารถนาดีต่อทุกคน ท่านปรารถนาจะรู้สัตว์ชนสัตว์ ทั้งโลกทั้งจักรวาล ท่านมี เป้าหมายไปให้ถึงที่สุดแห่งธรรม

เราจะไปอยู่ตรงไหน ให้เรามีใจอย่างพระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญ ทุกคนที่เราได้รู้จัก ได้เจอ ได้พบ ได้ เห็น เราก็มีความปรารถนาดี ปรารถนาเดียว เช่นกับพระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญ ซึ่งท่านปรารถนาให้ทุกคน ได้รู้ ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาธรรม มาร่วมสร้างบุญบารมี

เรามอบสิ่งที่ดีนี้ให้กับทุกคน เหมือนพ่อแม่ที่ทำทุกอย่างเพื่อมุ่งหวังให้ลูกเจริญก้าวหน้าให้เขา มีความสุข ทำไปไม่หวังเอาหน้าเอาตา ไม่อยากเด่นไม่อยากดัง ทำทุกอย่างก็เพื่อมุ่งหวังให้ลูกเจริญก้าวหน้า

¹ เรื่องท้าวสักกเทวราช, ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท, มก. เล่ม 43 หน้า 325.

โดยพ่อแม่ทำไปนั้นไม่ได้หวังให้ตัวเองมีความสุข แต่เมื่อเขาเจริญก้าวหน้าเราก็มีความสุข ซึ่งเราเป็นกัลยาณมิตรจะพลอยดีใจไปด้วย

ฉ. ความสำคัญของการเป็นต้นแบบกัลยาณมิตร

ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตรนายทหารท่านนี้ได้ให้ข้อแนะนำว่า สิ่งหนึ่งที่จะทำให้ทุกคนยอม คือ เราต้องเอาตัวเองเป็นต้นแบบก่อน เขาจะมองเรา เขาจะมองต้นแบบ

“ถ้าผมไปบอกให้คนทั้งกองพันเลิกดื่มเหล้า แต่นายพันยังดื่มเหล้าอยู่ ชาตินี้ก็บอกให้เลิกไม่ได้ เพราะฉะนั้นให้เตรียมตัวเราให้ดีที่สุด แล้วเราจึงชวนเขาให้ทำความดีตามเราให้ได้”

นายทหารท่านนี้ยังกล่าวอีกว่า พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญ (หลวงพ่อบุญมขโย) ท่านเป็นต้นแบบ ทุกเรื่อง ในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ช่วงปี 41 มีผู้ไม่รู้ ไม่เข้าใจ ไม่ชอบใจโจมตีอย่างหนัก แต่ว่าลูกศิษย์ของหลวงพ่อบุญไม่ได้หายไปไหนเลย เพราะทุกคนได้เห็นแล้วว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ถูกโจมตี ใส่ความต่างๆ ไม่ตรงกับความเป็นจริง เลยทำให้เรายังรักยิ่งบูชาพระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้าพระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญทำอะไรไม่ดี พวกเราคงไม่อยู่ด้วยแน่นอน แต่เราได้ตระหนักแล้วว่าท่านได้ทำในสิ่งที่ดีที่สุดแล้ว

ข. ทำไมต้องสร้างเครือข่ายคนดี

“ในหน่วยทหารที่ผมอยู่ เขาสร้างวัฒนธรรมมาเป็นร้อยๆ ปี ผมให้เขาเลิกเหล้าเลิกบุหรี่ พอเริ่มทำเขาต่อต้านมาทันที แต่ก็มีการกลุ่มเห็นด้วย เราก็ปรับประคองกลุ่ม รักษาเขามาเรื่อยๆ จนกระทั่งกลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น การที่เราจะทำความดีต้องทำให้ได้ทั้งสังคมขยายไปให้มาก แล้วสังคมจะอยู่รอดได้”

“เราต้องเพิ่มเครือข่ายของการทำความดีไปเรื่อยๆ ลักวันหนึ่งก็จะสามารถทำให้สังคมดีได้ เพราะฉะนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นมากที่เราจะต้องขยายเครือข่ายการทำความดี”

“โชคดียี่สิบเจ็ดปีที่ผ่านมา พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญท่านได้ใช้สื่อธรรมะผ่านดาวเทียมที่เราเรียกว่า DMC ซึ่งเป็นช่องทีวีทางธรรมที่สามารถชมได้ทุกเพศทุกวัย มนุษย์มีปกติอยากรู้ อยากเห็น มนุษย์ต้องการสิ่งที่ดีๆ เมื่อมีโอกาสได้ชมรายการ DMC ดังตัวอย่างที่จังหวัดเพชรบุรี มีสมาชิกใหม่ๆ มาปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้นที่กองพัน”

8.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตนเองเพื่อทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการ

การทำหน้าที่กัลยาณมิตรต้องเริ่มต้นจากตัวเองก่อน โดยศึกษาตนเองมีจุดเด่นหรือจุดด้อย ข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาตัวเองให้สมบูรณ์ขึ้น มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตนเองเพิ่มเติม โดยย่อ ดังนี้

1. การปรับปรุงความคิด

กล่าวคือ ต้องมีความมั่นใจในการทำหน้าที่ ไม่คิดดูถูกตนเอง คิดอย่างไรในสิ่งที่ดี ก็พยายามทำให้ได้อย่างนั้น ถ้าคิดในเชิงลบบ่อยๆ กำลังใจก็จะลดถอยลง เช่น

- ไม่คิดท้อแท้ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร
- ปรับเปลี่ยนความคิด โดยคิดแต่เรื่องดีๆ ให้บ่อยๆ
- อดทนรอคอยความสำเร็จในการทำหน้าที่อย่างใจเย็น
- ฝึกตั้งเป้าหมายเพื่อศักยภาพในตัวเองจะได้เพิ่มขีดความสามารถขึ้น

2. การฝึกฝนการควบคุมอารมณ์

- รักษาอารมณ์ให้สบายๆ ไม่หงุดหงิด ไม่ขุ่นมัว
- หน้าที่ทำให้ยิ้มแย้มแจ่มใส
- ระมัดระวังสิ่งที่ไม่ดีที่จะทำให้เข้าไปภายในจิตใจของเรา

3. การฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ เช่น

- อย่ากลัวการปฏิเสธในความหวังดีของเรา
- ไม่มีความล้มเหลว แต่เพราะเราล้มเลิกไปเองต่างหาก
- สังเกตการทำหน้าที่ของตน
- ทำความเข้าใจในผู้ที่เราไปพบ

4. ให้เกียรติ และให้ความความสนใจในบุคคลที่เราไปทำหน้าที่กัลยาณมิตร

5. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นทั้งคนเก่งและดี มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบและมีมนุษยสัมพันธ์

6. ฝึกฝนการนำเอาความรู้และความสามารถจากหลายวิธีที่ดี มาใช้ในการทำหน้าที่กัลยาณมิตร โดยไม่คิดว่าสิ่งที่ตนทำนั้นสมบูรณ์หรือดีอยู่แล้ว

7. การหมั่นศึกษาหาความรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองให้ทำหน้าที่กัลยาณมิตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ดังนั้น หากบุคคลต้องการจะอุทิศตนทำหน้าที่กัลยาณมิตร และฝึกฝนตนเองบนเส้นทางเยี่ยง พระโพธิสัตว์ ย่อมจะเป็นบุคคลที่ได้เพิ่มพูนคุณธรรมในตน ดังพุทธสุภาษิตตอนหนึ่งว่า

“ผู้ใดในโลกนี้ เป็นผู้สรวมด้วยกาย วาจาและใจ ไม่ทำบาปกรรมอะไรๆ ไม่พูดพร่ำอ่อยๆ เพราะเหตุแห่งตน บัณฑิตเรียกคนเช่นนั้นว่ามีศีล ผู้ใดคิดปัญหาอันลึกซึ้งได้ด้วยใจ ไม่ทำกรรมอันหยาบช้าอันหาประโยชน์มิได้ ไม่ละทิ้งทางแห่งประโยชน์อันมาถึงตามกาล บัณฑิตเรียกคนเช่นนั้นว่ามีปัญญา ผู้ใดแล เป็นคนกตัญญูกตเวที มีปัญญา มีกัลยาณมิตร และมีความรักดีมั่นคง ช่วยทำกิจของมิตรผู้ตกยากโดยเต็มใจ บัณฑิตเรียกคนเช่นนั้นว่าลัทธิบุรุษ”¹

กิจกรรม

หลังจากนักศึกษาได้ศึกษา บทที่ 8 การทำหน้าที่กัลยาณมิตรเชิงปฏิบัติการ จบโดยสมบูรณ์แล้ว โปรดทำแบบประเมินตนเองหลังเรียนบทที่ 8 ในแบบฝึกปฏิบัติบทที่ 8

¹ **สงฆ์ชาตก**, ขุททกนิกาย ชาตก, มก. เล่ม 61 ข้อ 2466 หน้า 584.

